

Visie op toezichthouden Raad van Commissarissen Stichting Woningbeheer De Vooruitgang

Toezicht vanuit betrokkenheid en nabijheid

Het waarborgen van de volkshuisvestelijke inzet in de gemeenschap van Volendam voor nu en langere termijn zien we als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Bestuur i.c. de directeur-bestuurder (hierna directeur-bestuurder) en Raad van Commissarissen (hierna RvC).

In formele zin houdt onze directeur-bestuurder zich bezig met de strategie van Stichting Woningbeheer De Vooruitgang (hierna De Vooruitgang) en rapporteert hierover aan de RvC als toezichthoudend orgaan.

Zonder hieraan tekort te doen, streven we binnen de RvC en met de directeur-bestuurder een werkwijze na waarin we:

- vrij van gedachten wisselen over de opgaven in de gemeenschap en de behoeften van de sociale doelgroep waaraan De Vooruitgang huisvesting biedt;
- kritisch reflecteren op in hoeverre de ambities, inzet van het vastgoed en de dienstverlening van De Vooruitgang nog aansluit op deze opgaven en behoeften;
- in aansluiting op bovenstaande onze klankbordrol richting de directeur-bestuurder maximaal benutten ten behoeve van de inzet van De Vooruitgang.

In de gedachtewisseling en discussies die we voeren, proberen we op basis van wat nodig is de ruimte (en soms de grens) op te zoeken van wat kan. Dit doen we in het belang van de (toekomstige) huurder, zonder de continuïteit van De Vooruitgang in gevaar te brengen. Als RvC proberen we zo te prikkelen om in een organisatie met onze schaalomvang het ondernemerschap te stimuleren en vanzelfsprekendheid te voorkomen. Vanuit deze hoedanigheid schuiven in samenspraak met de directeur-bestuurder op regelmatige basis medewerkers aan bij de RvC-vergadering.

In onze visie op toezicht houden is de buitenkant (de opgaven en positionering van De Vooruitgang in de gemeente Edam-Volendam, kern Volendam) minstens zo belangrijk als de binnenkant (continuïteit). Waar we diverse meetinstrumenten hebben voor projecten en de gezondheid van De Vooruitgang als zodanig, bekijken we ook trends en ontwikkelingen van buiten. Deze gebruiken we als spiegel voor De Vooruitgang om op te anticiperen. Ook treden we indien wenselijk en in goed overleg met de directeur-bestuurder als toezichthouder in overleg met de gemeente, onze huurdersorganisatie of andere partners uit het maatschappelijk middenveld. Op deze wijze zijn we zichtbaar en aanspreekbaar, zonder dat we onze eigen rol uit het oog verliezen.

Als RvC en met de rolopvatting die we hebben is het belangrijk dat we ervoor waken zitting te nemen op de stoel van de directeur-bestuurder. We doen het samen, maar wel vanuit een eigen verantwoordelijkheid. Dit is de reden dat we met de directeur-bestuurder een gezamenlijke koers hebben opgesteld. Deze koers beschrijft de

positionering van De Vooruitgang op langere termijn, met daarin aandacht voor de belangrijkste speerpunten. De koers is vervolgens uitgewerkt in het Ondernemingsplan, als strategisch sturingskader vanuit de directeur-bestuurder voor de kortere termijn (circa 4 jaar).

Samenstelling en functioneren RvC

Om deze visie op toezicht blijvend waar te maken, hebben we voorkeur voor een sterke bezetting van mensen uit Volendam en/of regio in onze RvC. Zij kennen de gemeenschap en cultuur van Volendam goed, zijn in staat om vroegtijdig signalen af te geven en kunnen vanuit deze hoedanigheid een kritische rol vervullen als toezicht-houder en klankbord. Uitgangspunt is echter dat dit niet ten koste gaat van de kwaliteit (expertise) en onafhankelijkheid.

We verwachten van elke commissaris dat hij of zij de ontwikkelingen ten aanzien van zijn of haar kennisgebied kan vertalen naar wat dit betekent voor De Vooruitgang en de omgeving waarin zij acteert. Elk lid levert een bijdrage aan de vergaderingen vanuit één of meerdere kwaliteitsprofielen. We hanteren de volgende specifieke profielschetsen, die in een onderliggend document, als bijlage A van het Reglement Raad van Commissarissen nader zijn uitgewerkt:

- Kwaliteitsprofiel Volkshuisvesting - vastgoed
- Kwaliteitsprofiel Volkshuisvesting - zorg & welzijn
- Kwaliteitsprofiel Governance & bedrijfsvoering
- Kwaliteitsprofiel Financieel & Treasury
- Kwaliteitsprofiel Juridisch

Bovenstaande profielschetsen zijn afgestemd op de noodzakelijk geachte kwaliteiten, zoals deze door de Autoriteit woningcorporaties (Aw) wordt gehanteerd (geschiktheidsmatrix).

Voor wat betreft het functioneren van de RvC streven we naar collectieve besluitvorming, waarbij voorafgaand aan het besluit voldoende ruimte is om op vraagstukken te verdiepen (mede vanuit de eigen expertise). De achtergrond, kennis en ervaring van de individuele leden in combinatie met een regionale gebondenheid zien we in dit proces als een verrijking. Het is namelijk van belang dat we de vraagstukken die ook op ons als RvC afkomen vanuit meerdere belangen en invalshoeken kunnen bekijken. Niet alleen het belang van De Vooruitgang is daarin belangrijk, maar ook belangen als die van de huurders en de gemeente. Meervoudig kijken betekent ook kritische vragen stellen, doorvragen daar waar nodig en komen tot eigen oordeelsvorming (voorafgaand aan collectieve besluitvorming).

We vragen daarin van elk lid naast zijn of haar expertise een aantal belangrijke basiscompetenties die passen in onze cultuur van werken.

Dit zijn de volgende:

- ✓ (Zelf)kritisch vermogen: Alle commissarissen beschikken over het vermogen om te komen tot een eigen beoordeling van situaties. Zij hebben daarin ook zelfkritisch vermogen ten aanzien van het eigen handelen, en spreken elkaar in het belang van De Vooruitgang hier indien nodig op aan.
- ✓ Vooruitdenken: 'De Vooruitgang' betekent dat ook onze commissarissen vooruit denken, trends en ontwikkelingen in het belang van De Vooruitgang zien aankomen en geen rem vormen in de ontwikkeling van de organisatie.
- ✓ Dichtbij zonder over te nemen: We hanteren een werkwijze waarin we open met elkaar en de directeur-bestuurder het gesprek aan gaan, en als toezichthouder veel waarde hechten aan het zijn van een klankbord. Aan de andere kant betekent dit ook tijdig voldoende afstand nemen, om te voorkomen dat verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en RvC door elkaar heen gaan lopen.

De Vooruitgang 'in control'

Één van onze belangrijkste taken als toezichthouder is het in control zijn en blijven van De Vooruitgang. Voor ons als RvC is dit een vanzelfsprekendheid. In eerste instantie geven we hier vorm aan door volkshuisvestelijk de juiste zaken op te pakken en deze goed te doen. Het goed zicht hebben op de opgaven en vraagstukken, de koers die we samen met de directeur-bestuurder opstellen, de doorvertaling naar het ondernemingsplan als strategisch sturingsdocument en de gesprekken die we binnen en buiten de organisatie voeren dragen bij om 'in control' te zijn.

Daarnaast sturen we op de continuïteit van De Vooruitgang. We hebben een wakend oog voor het voldoen aan externe normeringen (en hanteren daar waar dit kan een scherper kader), eventuele risico's die optreden en waar nodig het zorgdragen voor risico beheersende maatregelen. Dit doen we zowel op het niveau van de onderneming als op het niveau van grotere projecten die impact hebben op de organisatie. Voor het inzichtelijk maken van eventuele risico's maken we onder meer gebruik van een Control Monitoringsysteem.

Als hulpmiddel voor het goed invullen van onze rol als toezichthouder maken we gebruik van een toezichtskader. Daarmee is de samenhang tussen verschillende onderliggende documenten waarin de toetsingskaders zijn opgenomen geborgd. Ook hiervoor geldt dat de koers en vertaling naar de volkshuisvestelijke doelstellingen leidend zijn voor onze te leveren inzet ten behoeve van de Volendamse gemeenschap, De Vooruitgang, haar (toekomstige) huurders en andere belanghebbenden.

Het Toezichtskader en het Toetsingskader behorend bij deze Toezichtvisie is als bijlage opgenomen en maakt onderdeel uit van de governance documentatie van De Vooruitgang.

Herijking toezichtvisie

Net als ons ondernemingsplan periodiek herijking behoeft vinden we ook dat onze visie op toezicht houden een 'levend' document is dat naar gelang de huidige kennis, ideeën en ontwikkelingen op het terrein van good governance herijking behoeft. Op deze manier biedt de visie enerzijds de continuïteit betreffende de wijze waarop we toezicht willen houden, en zorgen we anderzijds ervoor dat we kritisch blijven ten aanzien van onze eigen rol. De zelfevaluatie onder externe begeleiding (tweejaarlijks) zien we hiervoor als een natuurlijk moment.

Zoals het schema hiervoor laat zien is het geheel van spelregels enerzijds ingegeven door wet- en regelgeving en anderzijds door onze eigen kaders die we als RvC en directeur-bestuurder van De Vooruitgang hanteren.

De spelregels die we hanteren zijn vastgelegd in de volgende documenten:

Extern	Intern (afgestemd op extern)
<ul style="list-style-type: none"> • Woningwet 2015 • Besluit Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting 2015 • Overlegwet • Huisvestingswet • Wet Normering Topinkomens • AedesCode per 1 januari 2017 opgegaan in de Governancecode Woningcorporaties (2015), die per 1 januari 2017 tekstueel op enkele punten is aangepast • Aedes Benchmark • Toezichtskader Waarborgfonds Sociale Woningbouw • Prestatieafspraken met de gemeente Edam-Volendam en de huurdersorganisatie VHV (voortvloeiend uit de Woonvisie) • Samenwerkingsovereenkomst met de huurdersorganisatie VHV 	<ul style="list-style-type: none"> • Statuten d.d. 26 oktober 2016 (verbinding met Herziene Woningwet) • Reglement Raad van Commissarissen, vastgesteld 14 juli 2016, met als bijlage A profielschets van de omvang en samenstelling van de RvC en zijn leden • Reglement Bestuur vastgesteld 14 juli 2016 • Integriteit en gedragscode d.d. 3 oktober 2008 • Klokkenluiderregeling d.d. 3 oktober 2008 • Procuratiereglement d.d. 10 februari 2017 • Reglement Financieel Beleid en Beheer d.d. 14 juli 2016 met onderliggende documenten zoals <ul style="list-style-type: none"> ○ Treasury statuut d.d. 25 november 2016 ○ Investeringsstatuut d.d. 12 juni 2017 ○ Reglement Geschillen d.d. 1 juli 2016 • Ondernemingsplan d.d. 7 december 2016 & begroting(en) en onderliggende documenten zoals <ul style="list-style-type: none"> ○ Missie en kernwaarden d.d. 7 december 2016 ○ Vastgoedstrategie d.d. 7 december 2016 ○ Aanbestedingsbeleid d.d. 9 maart 2017 ○ Verkoopbeleid d.d. 26 november 2015

Toetsingskader

In bovenstaande documenten die tezamen het toezichtskader van De Vooruitgang vormen, zijn de toetsingskaders opgenomen. Denk onder meer aan de opgenomen speerpunten en doelstellingen van het Ondernemingsplan, de begroting(en) als zodanig, de parameters van het WSW en de afspraken die we hebben gemaakt met de gemeente Edam-Volendam en de huurdersorganisatie VHV. Aan al deze toetsingskaders worden de maatschappelijke, bedrijfsmatige en financiële prestaties getoetst.

In onze werkwijze vinden we het van belang dat bij de bespreking van onderwerpen en/of projecten de directeur-bestuurder duidelijk aangeeft in hoeverre het te beoordelen vraagstuk binnen het toezichts- en toetsingskader past. Op deze wijze worden we als RvC niet verrast en hanteren we samen met de directeur-bestuurder een uniforme meetlat waaraan we onze inzet en de eventuele consequenties die dit heeft scherp in beeld hebben. De RvC en directeur-bestuurder kunnen beargumenteerd afwijken van één of meerdere kaders (met uitzondering van het wettelijk kader), bijvoorbeeld indien de volkshuisvesting binnen de gemeente Edam-Volendam hiermee is gediend. Zonder de (financiële) continuïteit van De Vooruitgang in gevaar te brengen, blijft presteren naar vermogen namelijk het uitgangspunt.

Aanscherping van onze kaders; een continue proces

Het toezicht- en toetsingskader wordt, indien hiertoe aanleiding is (bijvoorbeeld door veranderingen in wet- en regelgeving), aangepast. Aansluitend op de cyclus waarin we om de vier jaar onze koers en strategie opnieuw vaststellen (vastgelegd in ons Ondernemingsplan), bekijken we om de twee jaar als een vorm van 'tussentijdse evaluatie' onze kritische succesfactoren ten aanzien van:

- ✓ de kwaliteit van de dienstverlening van De Vooruitgang;
- ✓ het leveren van onze volkshuisvestelijke prestaties (afgestemd op de speerpunten en doelstellingen van ons Ondernemingsplan);
- ✓ de wijze waarop we in staat zijn om onze belanghouders zoals de gemeente en de huurdersorganisatie VHV te betrekken;
- ✓ de inzet van ons vastgoed (afgestemd op onze portefeuillestrategie);
- ✓ de ontwikkeling van onze organisatie (waaronder innovatie) en de medewerkers;
- ✓ de interne beheersing.